

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
ZAVOD ZA VRJEDNOVANJE KVALITETE OBRAZOVANJA I ODGOJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

školska 2012./2013. godina

TEST 3

HRVATSKI JEZIK

UPUTE ZA RJEŠAVANJE TESTA

- Test koji trebaš riješiti ima 20 zadataka. Za rad je predviđeno 120 minuta.
- Svaki zadatak pažljivo pročitaj, razmisli o tomu što se u zadatku traži i o načinu na koji ga trebaš riješiti (zaokruživanjem, povezivanjem, podcrtavanjem, dopunjavanjem i drugo).
- Prilikom rješavanja zadataka u kojima se od tebe očekuje dopunjavanje, uvijek rabi pune nazive; kratice nisu dopuštene (npr. treba napisati imenica a ne im. ili lokativ a ne lok. i slično).
- Zadatke rješavaj **kemijskom olovkom**. Tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu. Prije nego što predaš test, provjeri svoje odgovore još jednom, a zatim one odgovore koji su napisani grafitnom olovkom podebljaj kemijskom olovkom. Odgovor koji je napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat, kao ni odgovor koji je precrtan ili ispravljen kemijskom olovkom.
- U kućicu koja se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati. To je prostor u koji će pregledači upisati broj bodova. Na ovoj i posljednjoj stranici također nemoj ništa upisivati.
- Ako rješavanje zadataka završiš ranije, predaj test i tiho izađi da ne bi ometao rad drugih.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

1. Pozorno pogledaj tablicu vitamina u namirnicama pa odgovori na pitanje.

VITAMINI I MINERALI	NAMIRNICE
A	slatki krumpir, goveđa jetra, špinat, riba, mlijeko, jaja i mrkva
B 6	slanutak, riba, goveđa jetra, meso peradi
B 12	školjke, pastrva, losos, goveđa jetra, cjelovite žitarice
C	slatka crvena paprika, kivi, brokula, prokulica, dinja
D	sabljarka, losos, skuša
kalcij	mliječni proizvodi, kelj, kineski kupus, cjelovite žitarice
folna kiselina	lisnato zeleno povrće, voće, orašasti plodovi, cjelovite žitarice
magnezij	pšenične mekinje, bademi, indijski oraščić, špinat

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koje sve vitamine i minerale sadržavaju cjelovite žitarice?

- a) vitamin A, kalcij i magnezij
- b) vitamin D, vitamin B6 i folnu kiselinu
- c) vitamin B12, kalcij i folnu kiselinu
- d) vitamin C, vitamin A i kalcij

2. Pročitaj navedeni tekst i riješi zadatak.

<p>ŽIVOTOPIS</p> <p>Ime i prezime: Ivana Janković Datum rođenja: 5. ožujka 1994. Mjesto rođenja: Subotica, Republika Srbija Adresa i telefon: Cvjetna ulica 9, 24000 Subotica, tel.: 024/123 456</p> <p>Školovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - završena osnovna škola u OŠ „Ivan Milutinović” u Subotici - završen 6. razred osnovne glazbene škole u Subotici (violina) <p>Strani jezici</p> <ul style="list-style-type: none"> - njemački jezik – izvrsno - engleski jezik – vrlo dobro <p>Osobine</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobra prijateljica - dobra u timskome radu - dobro poznavanje rada na računalu - dobro sviram, pjevam i plešem <p>Hobi</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbojka - crkveno pjevanje u zboru

Ponudeni tekst pripada:

- a) književnoumjetničkom stilu
- b) administrativnom stilu
- c) znanstvenom stilu
- d) razgovornom stilu

3. Pozorno pročitaj tekst pa odgovori na pitanje.

S okusom voća i svjež. Ledeno hladan. Ledeni osvježivač koji gasi žeđ, s lakoćom rješava najvruće probleme svojim ledenim dahom. Ledeni čaj je prirodna alternativa za domaća lagana pića i limunade. Ledeni čaj hladno osvježenje, s pravim čajem i od pravog voća.

Navedeni tekst je:

- a) rasprava
- b) vijest
- c) reklama
- d) prikaz

4. Pozorno pročitaj dva teksta različitih autora o online studiranju. Usporedi njihovo mišljenje o prednosti online studiranja.

Autor 1

Bez obzira na prednosti online studiranja, online obrazovanje ne može ponuditi interakciju s profesorima kakvu ima klasično obrazovanje, kao i upoznavanje i širenje poznanstava. Iako umrežavanje putem društvenih mreža nudi i online druženje te veze nisu toliko čvrste kao offline. No, s druge strane ovakvi programi su jeftiniji, prilagodljiviji vašem slobodnom vremenu, a često ćete dobiti i karijerne savjete.

Autor 2

Otkad je prvi online MBA program krenuo 1987. postali su uobičajena i sve više zastupljena pojava. Do sada nije se povuklo pitanje ukidanja takvog načina školovanja. Upravo suprotno, sve više fakulteta nudi i online usavršavanje. Koncept školovanja se s online učenjem promijenio zauvijek i teško da će se vratiti u stare okvire.

Iako online obrazovanje djeluje kao novitet, on to ustvari i nije. I prije njega postojali su oblici dopisnog studiranja, učenja na daljinu i slično... University of London je još 1858. počeo s obrazovanjem na daljinu.

Online programi štede vrijeme, ali oni nisu besplatni i neće se završiti sami od sebe. Oni će od vas zahtijevati angažman jednak kao i klasično studiranje, samo što vi možete birati vrijeme. Ako očekujete da će online studiranje biti lagano vrlo vjerojatno ćete odustati i nećete stići do željene diplome.

Zaokruži slovo ispred točne tvrdnje.

- a) oba autora su samo iznijela podatke, bez stava o online studiranju
- b) autor 1 podupire online studiranje više nego autor 2
- c) autor 2 podupire online studiranje više nego autor 1
- d) oba autora su protiv online studiranja

5. Pročitaj ulomak teksta pa riješi zadatak.

Prije nekoliko godina znanstvenik Paul Marek tijekom svog istraživačkog rada ponovno je otkrio vrstu stonoge koja nije viđena još od 1926. godine. Ono što je zanimljivo kod ove stonoge je broj njenih nogu.

Najnogatija stonoga na svijetu pronađena je na malome području u državi Kaliforniji u Sjevernoj Americi. Dugo vremena mislilo se da je ova mala životinjica nestala s lica Zemlje, no 2005. godine dr. sc. Paul Marek pronašao je 17 jedinki ove vrste.

Ova stonoga stručnog naziva *Illacme plenipes* ne samo da je sa svojih 750 pari nogu životinja s najvećim brojem nogu na svijetu, već je vrlo zanimljiva i zbog svojih drugih sposobnosti. To je vrsta koja najveći dio svog života provodi pod zemljom zbog čega nema oči te se orijentira svojim velikim ticalima, a boja tijela joj je bjelkasta.

Velika je samo 3 centimetra. Živi na malome području u hrastovim šumama gdje život provodi u mraku ispod kamenja. Na njenim mnogobrojnim nogama nalaze se oštre male pandžice kojima naglavce hoda po kamenitom staništu. Osim toga po cijelome tijelu ima brojne dlačice koje ispuštaju niti poput svile. Uloga ovih niti još nije u potpunosti poznata no pretpostavlja se kako joj pomaže da se što bolje drži za donju stranu kamenja. Najnogatija stonoga hrani se biljkama.

Stonoga koju je otkrio Paul Marek zanimljiva je:

- a) jer se hrani biljkama
- b) jer veći dio života živi pod zemljom
- c) jer je životinja s najvećim brojem nogu
- d) jer po cijelom tijelu ima brojne dlačice

6. Napiši jednu rečenicu, od najmanje deset riječi, o najljepšem daru koji si do sada dobio/dobila.

---

7. Zaokruži slovo ispred točno napisanih rečenica.

- a) Maja je rekla: „Mogli biste danas doći učiti s nama.“
- b) „Možeš li mi posuditi bilježnicu? - pitala me ona.“
- c) „Hoćeš li kušati moje kolače?“ Slobodno uzmi - nagovarao me je.
- d) Danas popodne - kaže tata - idemo svi skupa u kino.

8. Zaokruži slovo ispred rečenica koje se mogu rabiti isključivo prilikom neformalnih razgovora.

- a) Pobrkali su im se lončići.
- b) Često spominje događaje iz osnovne škole.
- c) Najdraže su mi šetnje s prijateljima.
- d) Koma ti je taj CD!
- e) Nova pjesma je zakon.
- f) Jako mi se svidio novi film.

9. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Komunikacija između dvije osobe može se ostvariti:

- a) govornim jezikom
- b) pisanim jezikom
- c) i govornim i pisanim jezikom
- d) ni govornim ni pisanim jezikom

10. Zaokruži slovo ispred skupa riječi koje se uklapaju u zadanu rečenicu sukladno pravopisnim pravilima.

Svake zime idemo na skijanje u _____.

- a) republiku austriju
- b) republiku Austriju
- c) Republiku austriju
- d) Republiku Austriju

11. Pročitaj rečenicu pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Jutros je sunce obasjalo naš grad, no u podne nas je iznenadila kiša.

Rečenica u zadatku je:

- a) isključna
- b) zaključna
- c) sastavna
- d) suprotna

12. Zaokruži slovo ispred primjera u kojem riječ krilo znači lagano, bez poteškoća.

- a) Nakon izlaska iz učionice hodala sam kao na krilima.
- b) Majka ih je njihala u svom krilu.
- c) Na jučerašnjoj utakmici je igrao lijevo krilo.
- d) Ptica je raširila krila i poletjela.

13. Pozorno pročitaj narodnu pjesmu pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

„Da je meni što je srcu drago,
Ne treba mi ni carevo blago:
Malo zemlje i malo salaša,
Dobre konje, mudrog kočijaša,
Lipu marvu i ženu čuvarnu,
Sto ovaca i zemlju magarca;
Opakliju – dobru čobanliju,
Svitu lulu i malo duvana –
Na čast caru što ima katana!“

Pjesma je napisana:

- a) čakavskim narječjem
- b) kajkavskim narječjem
- c) štokavskim narječjem

14. Zaokruži slovo ispred točnih odgovora.

Koje su se dvije glasovne promjene dogodile u riječi grožđe (grozd)?

- a) sibilizacija
- b) palatalizacija
- c) jednačenje suglasnika po tvorbenome mjestu
- d) jednačenje suglasnika po zvučnosti
- e) jotacija

15. Pročitaj navedeni ulomak te odgovori na pitanje.

Radna površina stola treba biti takve kvalitete da osigura optimalne uvjete za rad. Radni stol mora biti stabilan, imati dovoljno slobodnog prostora za udobno sjedenje i po mogućnosti biti podesiv po visini. Standardna visina radnih stolova je oko 72 cm, dok podesivi stolovi imaju raspon visina od 68-78 cm. Isto tako, standardna širina površine je 80 cm, ali se često zbog velike računalne opreme upotrebljavaju stolovi širine 100-110 cm. Raspoloživi prostor na radnoj plohi mora biti dovoljno velik tako da omogući primjeren razmještaj zaslona tipkovnice i miša te da se na nj mogu smjestiti svi potrebni alati za obavljanje djelatnosti kao što su telefon, kalkulator, dokumenti, spjalice itd.

Riječ optimalno u tekstu znači:

- a) uobičajeno
- b) prosječno
- c) osrednje
- d) najbolje

16. Pozorno pročitaj tekst pa odgovori na pitanje.

„Tako sam živio sam, bez ikoga s kime bih mogao iskreno porazgovoriti, sve dok prije šest godina nisam doživio kvar u pustinji Sahari. Nešto mi je bilo puklo u motoru. A kako uza se nisam imao ni mehaničara ni putnika, pokušao sam samcat obaviti taj teški popravak. To je za mene bilo pitanje života ili smrti.

Imao sam pitke vode za nepunih osam dana.

Prve večeri zaspao sam na pijesku, tisuću milja daleko od naseljenih krajeva. Bio sam mnogo osamljeniji od brodolomca na splavi usred oceana. Stoga možete zamisliti kako sam se iznenadio kad me u zoru probudio neobičan glasić. Rekao je:

- Molim vas... nacrtaj mi ovcu!

- A!

- Nacrtaj mi ovcu...

Skočio sam na noge kao gromom ošinut. Dobro sam protrljao oči. Dobro pogledao. I vidio posve neobičnog dječarca koji me ozbiljno promatrao.“

Mjesto radnje u navedenom tekstu je:

- a) naseljeni kraj
- b) pješčanik
- c) Sahara
- d) splav

17. Odredi koji je oblik pripovijedanja rabljen u navedenom tekstu.

„Zacijelo znaš za povećalo, onakvu okruglu leću što sve pokazuje stotinu puta veće nego što je u naravi. Držiš li ga pred okom pa gledaš kap vode iz bare, vidjet ćeš u toj kaplji više negoli tisuću čudnih životinjica kojih inače ne bi nikad opazio u vodi, ali koje doista postoje i ondje žive. Čini ti se gotovo kao da je pred tobom pladanj pun sićušnih račića što se među sobom guraju i preskaču, a tako su krvoločni da jedni drugima trgaju ticala i micala, krakove i krajeve, pa ipak su i veseli i zadovoljni - dakako, na svoj način.“

U ovom ulomku dominira:

- a) monolog
- b) dijalog
- c) opisivanje
- d) pripovijedanje

18. Pozorno pročitaj sljedeći ulomak i odgovori na pitanje.

Zvonimir Majdak rođen je 1938. u Zrinjskoj pokraj Grubišnog Polja, pjesnik, plodan romanopisac. Diplomirao je jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Uređivao je časopise „Republiku“ i „Polet“. Piše i radijske drame, feljtone i putopise.

Iako su prva Majdakova književna ostvarenja zbirke pjesama (Tip na zelenoj livadi, Pjesme, Ukleti motociklist), u suvremenoj hrvatskoj književnosti potvrdio se kao plodan pripovjedač romanopisac. Napisao je oko dvadeset romana (npr. Bolest, Mladić, Kćerka, Starac, Kužiš, stari moj, Stari dečki i dr.).

Ovo je ulomak iz:

- a) biografije
- b) dnevnika
- c) znanstveno-popularnog teksta
- d) putopisa

19. Pročitaj stihove iz pjesme *Zaljubljen u ljubav* Josipa Pupačića pa odgovori na pitanje.

„Volio sam je,
vodu divljeg jezera,
dijete u povoju,
vitku i brzu
jegulju.“

Kojim stilskim sredstvom je Pupačić u podcrtanim stihovima dočarao osobine i izgled voljene žene?

- a) personifikacijom
- b) metaforom
- c) kontrastom
- d) gradacijom

20. Pročitaj strofu iz pjesme *Krasno jutro* Petra Preradovića pa odredi vrstu strofe i stiha kojim je pisana.

„Pomalja se sunce iza gore,
Zlatnim ključem već otvara vrata
Sinku svome, iza kćerke zore
Da posjeti bokca i bogata.“

I. Vrsta strofe je:

- a) trostih
- b) četverostih
- c) peterostih
- d) šesterostih

II. Vrsta stiha je:

- a) osmerac
- b) deveterac
- c) deseterac
- d) jedanaesterac

Rezultat testa iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!
Ovu stranicu popunjava Povjerenstvo!

Ukupni zbroj bodova

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____
- _____

Broj bodova za svaki zadatak

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Identifikacijski broj (Zaporka učenika)	
Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	